

Obsah

Seznam zkratek.....	23
Předmluva autorů	27
1 Pojetí medicíny	29
1.1 Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny	36
2 Zdraví a nemoc.....	39
2.1 Zdraví.....	41
2.1.1 Zachovávaní a posilování zdraví.....	42
2.1.2 Hodnocení a měření zdraví	42
2.1.3 Zdravotní stav jako kritérium lidského rozvoje	43
2.2 Nemoc.....	48
2.2.1 Nemoc jako životní událost.....	49
2.2.2 Nemoc jako proces	51
2.2.3 Nemoc jako nozologická jednotka.....	56
2.2.4 Nemoc jako chorobný stav.....	59
2.2.5 Nemoc jako metafora	65
3 Pacient.....	67
3.1 Pacient jako aktivní subjekt.....	70
3.1.1 Pacientská role	74
3.1.2 Komunikace s pacientem	78
3.1.3 Kvantifikace pacientových obtíží	80
3.2 Hodnocení pacientů a jejich diferenciacie	83
3.3 Specifické skupiny pacientů	85
3.3.1 Těhotná žena jako pacientka v klinické praxi	85
3.3.2 Dítě a dospívající v ambulanci lékaře.....	89
3.3.3 Geriatrický pacient – pacient očima geriatra	92
3.3.4 Pacient v bezprostředním ohrožení života – pohled intenzivisty	96
3.3.4.1 Hlavní příčiny bezprostředního ohrožení života a faktory ovlivňující prognózu	98
3.3.4.2 Symptomatologie a diagnostika bezprostředního ohrožení života	99
3.3.4.3 Rozhodnutí, intenzita a priority léčby.....	103
3.3.5 Pacient v ohrožení života – pohled traumatologa	105
3.3.5.1 Klasifikace závažných poranění a obecná pravidla přístupu ke zraněným.....	109
3.3.5.2 Poznámky k vybraným typům poranění.....	110
3.3.5.3 Traumatologické shrnutí pro vstup do klinické praxe.....	113
3.3.6 Pacient v psychické krizi.....	113
3.3.6.1 Pacient v psychické krizi.....	113

3.3.6.2 Suicidiální pacient	114
3.3.7 Pacient s dlouhodobě ohroženou či ztracenou soběstačností	
– klient dlouhodobé ošetrovatelsko-sociální péče	116
3.3.7.1 Nemocní imobilní, upoutaní dlouhodobě na lůžko.....	117
3.3.7.2 Nemocní se syndromem demence.....	118
3.3.8 Pacient umírající	123
3.3.9 Pacient s infaustním onemocněním – adaptace, komunikace.....	126
3.3.10 Vliv náboženství na myšlení, rozhodování a chování pacienta	130
3.3.10.1 Křesťanství.....	130
3.3.10.1.1 Hranice života	130
3.3.10.1.2 Sexualita.....	131
3.3.10.1.3 Specifika některých křesťanských skupin	132
3.3.10.2 Židovství	132
3.3.10.3 Hinduizmus	133
3.3.10.4 Buddhizmus.....	135
3.3.10.5 Islám	136
3.3.10.6 Šamanizmus	137
3.3.11 Pacient cizinec či příslušník etnických menšin.....	138
3.3.11.1 Jednání s pacientem cizincem.....	138
3.3.11.2 Jednání s romským pacientem	138
3.3.11.3 Vztah lékaře – pacient z transkulturálního hlediska	142
3.3.12 Úzkostný pacient	145
3.3.12.1 Etiologie úzkosti	146
3.3.12.2 Léčba úzkosti.....	146
3.3.13 Neklidný a agresivní pacient	147
3.3.13.1 Jak jednat s agresivním pacientem?	147
3.3.13.2 Jednotlivé příčiny agresivního jednání	148
3.3.13.3 Terapie	148
3.3.14 Účelově jednajícím pacientem.....	149
3.3.15 Nekompetentní pacient.....	149
3.3.16 Pacient problémový	150
3.3.16.1 Pacient nedodržující lékařská doporučení.....	150
3.3.16.2 Pacienti drogově závislí.....	151
3.3.16.3 Pacient v sociální nouzi – „sociální případ“ (casus socialis)	152
3.4 Nevhodné zacházení, zanedbávání, týrání.....	155
3.5 Práva pacientů	159
4 Formy a struktura zdravotní péče.....	167
4.1 Primární péče.....	171
4.2 Specializovaná zdravotní péče.....	173
4.3 Zdravotnické postupy a formy péče.....	175
4.4 Prevence.....	177
5 Kvalita a účelnost poskytované péče.....	181
5.1 Posuzování a pozitivní ovlivňování odborné kvality péče	184
5.2 Evidence based medicine – medicína podložená důkazy.....	186
6 Etické a právní aspekty klinické praxe	189
6.1 Etika a právo.....	191
6.2 Etické komise	193

13.2.8.1	Vyšetření krevního obrazu	500
13.2.8.2	Vyšetření kostní dřeně	501
13.2.8.3	Vyšetření koagulačních parametrů	501
13.2.9	Vyšetřovací metody v revmatologii	502
13.2.9.1	Anamnéza	502
13.2.9.1.1	Vlastní revmatické onemocnění	502
13.2.9.1.2	Celkové příznaky	503
13.2.9.1.3	Příznaky dalších onemocnění	503
13.2.9.2	Objektivní vyšetření	503
13.2.9.2.1	Nález u zánětlivých onemocnění	504
13.2.9.2.2	Nález u osteoartrózy	505
13.2.9.2.3	Vyšetření páteře	505
13.2.9.3	Laboratorní vyšetřovací metody	505
13.2.9.3.1	Kompletní krevní obraz a diferenciál	505
13.2.9.3.2	Reaktanty akutní fáze	506
13.2.9.3.3	Elektroforéza sérových bílkovin	506
13.2.9.3.4	Biochemické základní vyšetření	506
13.2.9.3.5	Imunologické vyšetřovací metody	507
13.2.9.3.6	Imunogenetické vyšetření	508
13.2.9.3.7	Mikrobiologické vyšetření	509
13.2.9.3.8	Vyšetření synoviálního výpotku	510
13.2.9.4	Zobrazovací metody v revmatologii	510
13.2.10	Vyšetřovací postupy při myoskeletálním postižení	510
13.2.10.1	Vyšetření poruch svalové funkce	511
13.2.10.1.1	Svalový test	512
13.2.10.1.2	Vyšetřování zkrácených svalů	512
13.2.10.1.3	Změny svalového tonusu ve funkčních souvislostech	512
13.2.10.2	Vyšetření funkce kloubu	512
13.2.10.3	Vyšetření kůže	513
13.2.10.4	Vyšetření reflexních změn na okostici	513
13.2.11	Vyšetření, hodnocení, popis a ošetření nejběžnějších poranění	514
13.3	Úvod do syndromologie	517
13.3.1	Kardiologie a pneumologie	518
13.3.2	Neurologie	521
13.3.3	Psychiatrie	523
13.3.4	Gastroenterologie	523
13.3.5	Nefrologie a urologie	524
13.3.6	Chirurgie	524
13.3.7	Jiné	525
14	Propedeutika terapie	527
14.1	Obecné principy terapie	529
14.2	Psychoterapie	537
14.3	Léčebná rehabilitace	539
14.3.1	Kineziterapie (léčebná tělesná výchova – LTV)	540
14.3.2	Ergoterapie	540
14.3.3	Fyzikální terapie (FT)	541
14.3.4	Balneoterapie a lázeňská léčba	542

14.4	Dietoterapie	543
14.5	Farmakoterapie	552
14.5.1	Způsob lékové aplikace	552
14.5.2	Léková registrace, cenotvorba a kategorizace	553
14.5.3	Preskripce léku	554
14.5.4	Nežádoucí účinky léku	555
14.6	Radioterapie	556
14.6.1	Definice	556
14.6.2	Záření kolem nás	556
14.6.3	Z historie léčby zářením	556
14.6.4	Radiobiologie	557
14.6.5	Radioterapie v onkologii	557
14.6.5.1	Předpoklady radioterapie	558
14.6.5.2	Zdroje záření užívané v radioterapii	558
14.6.5.3	Teleterapie	558
14.6.5.4	Brachyterapie	558
14.6.5.5	Metabolická radioterapie	558
14.6.5.6	Stereotaktické radioterapie	559
14.6.5.7	Nekonvenční záření	559
14.6.6	Nežádoucí reakce při radioterapii	559
14.6.7	Perspektivy radioterapie	559
14.7	Kardiopulmonální resuscitace	560
14.8	Tzv. alternativní a pseudoodborné formy terapie	564
15	Propedeutika zdravotnického managementu	
	a financování ve zdravotnictví	567
15.1	Management	573
15.1.1	Plánování	575
15.1.2	Organizování	575
15.1.3	Kontrola	575
15.2	Financování a úhrady zdravotnických služeb	578
15.2.1	Financování	578
15.2.2	Úhrady zdravotnických služeb	584
16	Propedeutika medicínského výzkumu	589
16.1	Hlavní principy Helsinské deklarace	592
16.2	Financování biomedicínského výzkumu	594
16.2.1	Grantový systém	594
16.2.2	Výzkumné záměry	595
16.2.3	Mezinárodní podpora výzkumu	595
16.3	Hodnocení výsledků výzkumu	596
16.4	Zkoušení nových léků	597
17	Historie a budoucnost klinické medicíny	599
17.1	Historie klinické medicíny	601
17.2	Budoucnost klinické medicíny	612
	Rejstřík	619

6.3 Základní pravidla lékařské etiky a jejich etické i právní souvislosti	195
6.3.1 Pravidlo samostatnosti (autonomie).....	195
6.3.2 Pravidlo nepoškození.....	196
6.3.3 Pravidlo směřování k dobru.....	196
6.3.4 Pravidlo spravedlnosti	196
6.4 Aplikace etických a právních principů v lékařské praxi	197
6.4.1 Povinná mlčenlivost.....	197
6.4.2 Dokumentace, ochrana dat	203
6.4.3 Iatrogenní poškození	205
6.4.3.1 Etický aspekt.....	205
6.4.3.2 Právní aspekt.....	206
6.4.4 Kvalifikovaný souhlas pacienta s léčbou (pozitivní a negativní reverz)	207
6.4.4.1 Etický aspekt.....	207
6.4.4.2 Právní aspekt.....	207
6.4.4.3 Souhlas s navrženým postupem (pozitivní reverz)	209
6.4.4.4 Odmítnutí navrženého postupu (negativní reverz).....	210
6.4.5 Vyšetření a léčba bez souhlasu pacienta	211
6.4.6 Přiměřené informování pacienta i rodiny	213
6.4.7 Neprodlužování neúčelné (marné) léčby.....	215
6.4.7.1 Etický aspekt.....	215
6.4.7.2 Právní aspekt.....	215
6.4.8 Eutanazie a ukončení neúčelné léčby.....	216
6.4.8.1 Etický aspekt	216
6.4.8.2 Právní aspekt	216
6.4.9 Zachování soukromí a důstojnosti a ochrana osobnosti.....	217
6.4.9.1 Etický aspekt	217
6.4.9.2 Právní aspekt	218
6.4.10 Zastupování zájmů nemocného jinou osobou.....	218
6.4.10.1 Etický aspekt	218
6.4.10.2 Právní aspekt	218
6.4.11 Postup lékaře při podezření na trestný čin.....	219
6.4.11.1 Etický aspekt.....	219
6.4.11.2 Právní aspekt	220
6.4.12 Poskytování standardní nebo nejlepší péče? Alokace zdrojů	221
6.4.12.1 Etický aspekt	221
6.4.12.2 Právní aspekt	221
7 Klinická praxe.....	223
7.1 Vybrané aspekty klinické praxe.....	226
7.2 Klinické vyšetřování a specializované výkoný	229
7.3 Pacient v ambulantní péči.....	231
7.4 Pacient v ústavní (nemocniční) zdravotní péči.....	234
7.4.1 Přijetí k hospitalizaci.....	236
7.4.2 Pobyť na nemocničním oddělení	239
7.4.2.1 Vizita u lůžka	240
7.4.2.2 Vizita vedoucího lékaře.....	241
7.4.3 Propuštění z ústavní péče.....	243
7.5 Úmrtí pacienta	245

8 Zdravotnický tým.....	249
8.1 Kategorie zdravotnických pracovníků.....	251
8.1.1 Lékaři.....	252
8.1.2 Odborníci v ošetrovatelství.....	252
8.1.3 Rehabilitační pracovníci.....	256
8.1.3.1 Fyzioterapie.....	257
8.1.3.2 Ergoterapie.....	258
8.1.4 Ostatní členové klinického týmu.....	259
8.2 Týmové pojetí zdravotní péče.....	260
8.2.1 Charakteristické znaky týmu.....	260
8.2.2 Vztahy a hodnoty uvnitř týmu.....	262
8.2.3 Velikost a stabilita týmu.....	262
9 Informace ve zdravotnictví.....	265
9.1 Dokumentace zdravotní péče.....	267
9.1.1 Anamnéza.....	267
9.1.2 Dokumentace ambulantní péče.....	268
9.1.3 Dokumentace diagnostických a léčebných postupů.....	268
9.1.4 Dokumentace ústavní péče.....	269
9.1.4.1 Chorobopis.....	269
9.1.4.1.1 Dekurz.....	270
9.1.4.1.2 Výsledky vyšetření.....	270
9.1.4.1.3 Epikríza.....	270
9.1.4.2 Propouštěcí (překladová) zpráva.....	271
9.1.5 Ošetrovatelská dokumentace.....	272
9.1.5.1 Význam ošetrovatelské dokumentace.....	272
9.1.5.2 Formy ošetrovatelské dokumentace.....	273
9.1.6 Počítačová dokumentace.....	274
9.2 Informační systémy.....	276
9.3 Zdravotnické informace v České republice.....	280
9.3.1 Povinná hlášení.....	281
9.3.2 Údaje a informace dostupné z NZIS.....	281
9.4 Lékařská literatura a její sledování.....	283
9.4.1 Primární zdroje v medicíně.....	283
9.4.2 Sekundární informační zdroje v medicíně.....	285
9.4.3 Terciární informační zdroje.....	286
9.4.4 Informační služby v medicíně.....	286
9.5 Internet ve službě medicíně.....	288
9.5.1 Primární zdroje.....	288
9.5.2 Sekundární zdroje.....	290
10 Anamnéza a subjektivní obtíže nemocného.....	291
10.1 Anamnéza jako zvláštní forma komunikace.....	293
10.2 Hlavní zásady vedení anamnestického rozhovoru.....	295
10.3 Členění anamnézy.....	297
10.3.1 Úvodní položky.....	297
10.3.1.1 Alergická anamnéza (AA).....	297
10.3.1.2 Tzv. minimální anamnéza (MA).....	297
10.3.1.3 Farmakologická anamnéza (FA).....	298

10.3.1.4 Epidemiologická anamnéza (EA)	298
10.3.2 Osobní anamnéza (OA)	298
10.3.3 Gynekologická anamnéza (GA)	299
10.3.4 Pracovní a sociální anamnéza (PA, SA, event. PSA)	299
10.3.5 Rodinná anamnéza (RA)	300
10.3.6 Návykové látky (úzus, abúzus) a rizikové chování	300
10.3.7 Nynější onemocnění (NO)	301
10.3.8 Základní funkce	302
10.4 Zvláštnosti anamnézy v pediatrii	303
10.5 Zvláštnosti anamnézy v geriatrii	304
10.6 Subjektivní obtíže	306
10.6.1 Všeobecné obtíže	306
10.6.1.1 Bolest	306
10.6.1.1.1 Charakter bolesti	306
10.6.1.1.2 Intenzita bolesti	307
10.6.1.1.3 Lokalizace a propagace bolesti	307
10.6.1.1.4 Trvání a průběh bolesti	307
10.6.1.1.5 Závislost bolesti	307
10.6.1.2 Únava	307
10.6.1.3 Nechutenství a hubnutí	307
10.6.2 Vyšetření duševního stavu	308
10.6.3 Smyslové obtíže	310
10.6.3.1 Zrak	310
10.6.3.2 Sluch	310
10.6.4 Obtíže související s dýcháním	311
10.6.4.1 Celkové příznaky	311
10.6.4.1.1 Horečka	311
10.6.4.1.2 Úbytek na hmotnosti	311
10.6.4.2 Funkční – orgánové příznaky	311
10.6.4.2.1 Kašel	311
10.6.4.2.2 Hemoptýza	312
10.6.4.2.3 Dušnost	312
10.6.4.2.4 Bolesti na hrudi	313
10.6.4.2.5 Dysfonie	313
10.6.4.2.6 Singultus	313
10.6.5 Obtíže související se srdcem a cévami	313
10.6.5.1 Bolest v krajině srdeční	313
10.6.5.2 Bušení srdce	314
10.6.5.3 Synkopa	314
10.6.5.4 Dušnost	314
10.6.5.5 Otoky	314
10.6.5.6 Příznaky postižení periferních cév	314
10.6.6 Obtíže související s trávením	315
10.6.6.1 Nechutenství	315
10.6.6.2 Zápach z úst	315
10.6.6.3 Polykací obtíže	315
10.6.6.4 Nauzea a zvracení	315

10.6.6.4.1	Mechanické zvracení	315
10.6.6.4.2	Centrální zvracení	316
10.6.6.5	Škytavka	316
10.6.6.6	Břišní bolest	316
10.6.6.6.1	Viscerální břišní bolest	316
10.6.6.6.2	Somatická břišní bolest	316
10.6.6.7	Meteorizmus, flatulence a střevní zvuky	316
10.6.6.8	Obtíže při defekaci	317
10.6.7	Subjektivní příznaky chorob ledvin	317
10.6.8	Obtíže kloubní a muskuloskeletální	318
10.6.8.1	Obtíže kloubní	318
10.6.8.2	Funkční poruchy kloubu	318
10.6.8.3	Poruchy svalové funkce	319
10.6.8.4	Vlastní porucha svalu	319
10.6.8.5	Poruchy na centrální úrovni	319
10.6.8.6	Onemocnění periferních nervů	320
10.6.8.7	Senzomotorické příčiny	320
10.6.8.8	Poruchy spojené s hyperaktivitou a hypoaktivitou svalu	320
10.6.9	Obtíže při onemocnění endokrinního systému	321
10.6.9.1	Obtíže při onemocnění endokrinního hypotalamu	321
10.6.9.2	Obtíže při onemocnění hypofýzy	321
10.6.9.2.1	Příznaky z expanzivního chování hypofyzárních procesů	322
10.6.9.2.2	Příznaky z hypofyzární insuficience	323
10.6.9.2.3	Příznaky z nadprodukce hypofyzárních hormonů	323
10.6.9.3	Obtíže při onemocnění štítné žlázy	326
10.6.9.3.1	Příznaky ze zvětšení štítné žlázy	326
10.6.9.3.2	Příznaky ze zvýšené funkce štítné žlázy (hypertyreóza, tyreotoxikóza)	326
10.6.9.3.3	Příznaky ze snížené funkce štítné žlázy (hypotyreóza)	327
10.6.9.4	Obtíže při onemocnění příštitných tělísek	327
10.6.9.5	Obtíže při onemocnění nadledvinové kůry	327
10.6.9.6	Obtíže při onemocnění nadledvinové dřeně	331
10.6.9.7	Obtíže při onemocnění gonád	332
10.6.9.7.1	Gonády u mužů	332
10.6.9.7.2	Gonády u žen	332
10.6.10	Obtíže při poruchách metabolismu	332
10.6.11	Obtíže při onemocnění krve a lymfatického systému	334
11	Vyšetření pacienta a objektivní příznaky chorob	337
11.1	Obecné somatické (fyzikální) vyšetření	341
11.1.1	Posouzení celkového stavu	342
11.1.1.1	Stav vědomí a spolupráce (reakce) nemocného	342
11.1.1.2	Poloha nemocného	342
11.1.1.3	Pohyblivost a stabilita	342
11.1.1.4	Hlas a řeč	343
11.1.1.5	Stav dechu a oběhu	343
11.1.1.6	Tělesná teplota	344
11.1.1.7	Kůže a sliznice	344

11.1.1.7.1	Vlhkost, turgor, otoky	344
11.1.1.7.2	Barva kůže	344
11.1.1.7.3	Kožní eflorescence a jiné nálezy	345
11.1.1.7.4	Kožní adnexa	346
11.1.2	Vědomí	346
11.1.2.1	Kvantifikace vědomí	346
11.1.2.2	Kvalitativní poruchy vědomí	346
11.1.3	Posouzení stavu výživy	346
11.1.3.1	Stanovení hmotnosti a složení těla	346
11.1.3.2	Distribuce tukové tkáně	349
11.1.3.3	Klinické posouzení výživy	349
11.1.4	Vyšetření hlavy a krku	351
11.1.4.1	Vyšetření hlavy	351
11.1.4.2	Vyšetření krku	352
11.1.4.2.1	Vyšetření karotických tepen	352
11.1.4.2.2	Vyšetření jugulárních žil	352
11.1.4.2.3	Vyšetření mizních uzlin	352
11.1.5	Vyšetření hrudníku	352
11.1.5.1	Vyšetření hrudníku z pohledu pneumologa	352
11.1.5.1.1	Pohled (inspekce – aspekce)	352
11.1.5.1.2	Poklep (perkuse)	354
11.1.5.1.3	Poslech (auskultace)	355
11.1.5.1.4	Pohmat (palpace)	356
11.1.5.2	Vyšetření hrudníku z pohledu kardiologa	356
11.1.5.2.1	Pohmat	356
11.1.5.2.2	Poslech	356
11.1.5.3	Vyšetření prsů	356
11.1.6	Vyšetření břicha	357
11.1.6.1	Pohled	358
11.1.6.2	Poslech	358
11.1.6.3	Poklep	359
11.1.6.4	Pohmat	359
11.1.6.4.1	Pohmat jater	359
11.1.6.4.2	Pohmat žlučníku	360
11.1.6.4.3	Pohmat sleziny	360
11.1.6.5	Náhlá příhoda břišní	360
11.1.6.6	Objektivní nálezy při nemocech ledvin	362
11.1.6.7	Vyšetření konečníku	363
11.1.7	Vyšetření končetin, kloubů, páteře a svalstva	363
11.1.8	Normální nález celkového posouzení pacienta fyzikálním vyšetřením	364
11.1.9	Zkratky a žargon v klinické praxi	367
11.2	Speciální somatické vyšetření	373
11.2.1	Zvláštnosti fyzikálního vyšetření v pediatrii	373
11.2.2	Zvláštnosti vyšetření v geriatrii	376
11.2.3	Hodnocení soběstačnosti	379
11.2.4	Orientační neurologické vyšetření	380
11.2.4.1	Celková aspekce	380

11.2.4.2	Vyšetření hlavy, mozkových nervů a krku	381
11.2.4.3	Vyšetření končetin a břicha	382
11.2.4.4	Vyšetření stoje a chůze.....	383
11.2.4.5	Vyšetření čítí.....	383
11.2.4.6	Příklad významných neurologických syndromů pro běžnou praxi	384
11.2.5	Orientační oftalmologické vyšetření.....	385
11.2.5.1	Vyšetření zrakových funkcí.....	385
11.2.5.1.1	Vizus.....	385
11.2.5.1.2	Zjištění zrakové ostrosti	385
11.2.5.1.3	Zorné pole.....	385
11.2.5.1.4	Zornice.....	385
11.2.5.1.5	Postavení oka a pohyblivost	386
11.2.5.1.6	Barvocit.....	386
11.2.5.2	Vyšetření předního segmentu oka	387
11.2.5.3	Vyšetření zadního segmentu oka	387
11.2.6	Orientační ORL vyšetření.....	387
11.2.7	Příklady vyšetřovacích postupů v porodnictví a gynekologii.....	389
11.2.8	Tzv. alternativní a pseudoodborné vyšetřovací metody	397
12	Pomocná vyšetření	401
12.1	Obecné hodnocení metody.....	403
12.1.1	Referenční hodnoty	404
12.1.2	Indikace, rizika, účelnost metod.....	404
12.2	Zobrazovací metody	406
12.2.1	Zobrazení a diagnostika rentgenovým zářením.....	406
12.2.1.1	Vyšetření klasickým rentgenovým přístrojem	409
12.2.1.2	Vybavení rentgenových oddělení.....	410
12.2.2	Výpočetní (počítačová) tomografie (CT)	412
12.2.3	Magnetická rezonance (MR).....	417
12.2.4	Osteodenzitometrie.....	419
12.2.4.1	Zdůvodnění	419
12.2.4.2	Indikace	419
12.2.4.3	Metody rentgenové osteodenzitometrie.....	421
12.2.4.4	Interpretace rentgenové absorpciometrie.....	422
12.2.4.5	Jiné metody rtg hodnocení kostní hmoty.....	423
12.2.4.6	Další využití rentgenové osteodenzitometrie.....	424
12.2.4.7	Kvantitativní ultrasonometrie (QUS) skeletu.....	424
12.2.5	Vyšetřování ultrazvukem	426
12.2.5.1	Principy metody.....	426
12.2.5.2	Indikace vyšetření.....	426
12.2.5.3	Požadavky na vyšetření.....	429
12.2.6	Endoskopické metody.....	429
12.2.6.1	Příprava k endoskopii.....	430
12.2.6.2	Premedikace	430
12.2.6.3	Laparoskopie.....	431
12.2.6.4	Indikace k endoskopickým výkonům	431
12.2.6.5	Kontraindikace.....	431
12.2.6.6	Komplikace	431

12.3 Nukleární medicína	432
12.3.1 Scintigrafická vyšetření	433
12.3.2 Radiofarmaka	434
12.3.2.1 Lékové formy radiofarmak	434
12.3.2.2 Požadavky na radiofarmaka	434
12.3.2.3 Příprava radiofarmak	434
12.3.2.4 Zdroje radionuklidů	434
12.3.3 Klinická nukleární medicína	435
12.3.3.1 Nukleární kardiologie	435
12.3.3.2 Nukleární nefrologie a urologie	436
12.3.3.3 Nukleární neurologie	436
12.4 Histologická a cytologická diagnostika	437
12.5 Mikrobiologické, mykologické a parazitologické vyšetření	441
12.5.1 Odběr a transport vzorku	441
12.5.1.1 Odběr vzorku pro bakteriologické a mykologické vyšetření	442
12.5.1.2 Odběr materiálu na virologické vyšetření	443
12.5.1.2.1 Přímý průkaz původce virové infekce	443
12.5.1.2.2 Nepřímý průkaz původce virové infekce	444
12.5.1.3 Odběr materiálu na parazitologické vyšetření	444
12.5.2 Transport materiálu do laboratoře	444
12.5.3 Výsledek vyšetření – nález a jeho interpretace	445
12.6 Cytogenetické vyšetření	446
12.6.1 Úvod	446
12.6.2 Barvicí metody	446
12.6.3 Vyšetřované tkáně	447
12.6.4 Chromozomové odchylky	447
12.6.5 Početní a strukturální změny heterochromozomů (pohlavních chromozomů, gonozomů)	448
12.6.6 Nádorová cytogenetika	448
12.7 Biochemická vyšetření	449
12.8 Elektrofyziologická vyšetření	453
12.9 Funkční vyšetření	454
12.10 Monitorování	455
12.11 Tzv. „psychologické testy“	456
13 Propedeutika diagnostiky	459
13.1 Principy účelné diagnostiky	461
13.2 Základy vyšetřovacích postupů	468
13.2.1 Diagnostické postupy a metody v kardiologii	468
13.2.1.1 Úvod	468
13.2.1.2 Biochemická vyšetření	468
13.2.1.3 Neinvazivní diagnostické metody	469
13.2.1.3.1 Elektrokardiografie	469
13.2.1.3.2 Rentgenové vyšetření hrudníku	469
13.2.1.3.3 Echokardiografie	470
13.2.1.3.4 Zátěžová vyšetření	470
13.2.1.4 Invazivní diagnostické metody	471
13.2.2 Vyšetřování periferních cév	471

13.2.2.1	Choroby tepen	471
13.2.2.2	Choroby žil	473
13.2.2.3	Choroby lymfatických cév	473
13.2.2.4	Pomocná vyšetření v angiologii	473
13.2.3	Vyšetřovací metody v pneumologii	475
13.2.3.1	Vyšetření biologických sekretů respiračního traktu	475
13.2.3.1.1	Sputum (nosní výplach, bronchiální výplach, transtracheální aspirace)	475
13.2.3.1.2	Bronchoalveolární laváž (BAL)	475
13.2.3.1.3	Pleurální punktát	475
13.2.3.1.4	Krev	476
13.2.3.2	Zobrazovací metody	476
13.2.3.3	Radionuklidové metody	477
13.2.3.4	Endoskopické metody	477
13.2.3.4.1	Bronchoskopie	477
13.2.3.4.2	Mediastinoskopie	478
13.2.3.4.3	Torakoskopie	478
13.2.3.5	Bioptické metody	478
13.2.3.6	Vyšetření plicních funkcí	478
13.2.3.6.1	Spirometrie	478
13.2.3.6.2	Mechanika dýchání	478
13.2.3.6.3	Difuzní kapacita plicní (transfer faktor)	479
13.2.3.7	Vyšetření plicní cirkulace	479
13.2.3.7.1	Neinvasivní metody	479
13.2.3.7.2	Invasivní metody	479
13.2.4	Vyšetřovací postupy v gastroenterologii	480
13.2.4.1	Anamnéza	480
13.2.4.2	Somatické vyšetření	480
13.2.4.3	Endoskopie	480
13.2.4.4	Radiologické vyšetření	481
13.2.4.5	pH-metrie a manometrie	481
13.2.4.6	Izotopová vyšetření	482
13.2.4.7	Sonografie	482
13.2.4.8	Okultní krvácení	482
13.2.4.9	Histochemické vyšetření	482
13.2.4.10	Vyšetření stolice na zbytky	482
13.2.4.11	Biochemické vyšetření	482
13.2.4.12	Vyšetření zevní sekrece pankreatu	483
13.2.5	Vyšetřovací postupy v nefrologii	483
13.2.5.1	Vyšetření moči	483
13.2.5.2	Funkční vyšetření ledvin	485
13.2.5.3	Imunologická vyšetření	486
13.2.5.4	Zobrazovací metody	487
13.2.5.5	Renální biopsie	487
13.2.6	Vyšetřovací postupy v endokrinologii	488
13.2.7	Vyšetřovací postupy při poruchách metabolismu	499
13.2.8	Vyšetřovací postupy v hematologii	499